

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 320-01/16-3/
Ljubljana, 14. 9. 2016

EPA 1366-VII

Državni svet Republike Slovenije je na 43. seji 14. 9. 2016, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Poročilu o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2015

Državni svet **se je seznanil** s Poročilom o stanju na področju energetike v letu 2015 (v nadaljevanju: poročilo), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Agencija za energijo (v nadaljevanju: agencija) v skladu s 404. členom Energetskega zakona (EZ-1).

Poročilo, ki vsebinsko in strukturno sledi zahtevam EZ-1 in usmeritvam Evropske komisije, podaja celovit pregled stanja na področju razvoja trgov z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji. Letošnje poročilo je v primerjavi s prejšnjimi dopolnjeno z vsebinami, ki se nanašajo na delovanje veleprodajnega in maloprodajnega trga električne energije in zemeljskega plina, vsebuje pa tudi poglavje o obnovljivih virih, soproizvodnji in učinkoviti rabi energije ter daljinski toploti.

Kot ugotavlja Državni svet, je slovenski energetski trg lani dobro deloval in je tudi primerljiv z drugimi evropskimi državami. Zaživila je večina ukrepov iz EZ-1, kar je pripomoglo k še večji transparentnosti in boljšemu delovanju energetskega trga. Ker je agencija začela izvajati nove naloge in na nekaterih področjih dobila razširjene pristojnosti, ima veliko boljši pregled nad delovanjem trga. Na maloprodajnem trgu električne energije in zemeljskega plina je bilo lani opazno povečanje števila menjav dobaviteljev (prek 66.000 oz. prek 8.000), kar je tudi pokazatelj dobro delujočega trga. Povečanje števila menjav dobavitelja na obeh trgih je tudi posledica kampanje Zveze potrošnikov Slovenije. Umiril oz. zaustavil se je negativen trend gibanja povprečnih cen na borzah z električno energijo. Kljub rekordno nizkim veleprodajnim cenam električne energije to ni imelo pomembnega vpliva na maloprodajne cene (cena gospodinjstev ostala na enaki ravni, pri poslovnem odjemu pa se je malenkostno znižala). Na trgu z zemeljskim plinom, kjer je prišlo do rasti porabe, so se cene na maloprodajnem trgu (spremenjene razmere na mednarodnem in domačem trgu) ponovno znižale, potencial prihranka zaradi menjave dobavitelja se je povečal.

Državni svet ocenjuje poročilo kot pregledno s številnimi statističnimi podatki, ki predstavlja eno od podlag za sprejemanje razvojnih odločitev na področju energetike.

Slovenija ima na področju OVE zastavljen cilj, da do 2020 doseže 25 % delež OVE v rabi bruto končne energije. Glede na sedanje stanje (Tabela 37: Doseženi deleži energije iz obnovljivih virov v skupni bruto končni rabi energije v obdobju 2004–2014 in ciljni delež leta 2020) obstaja velika verjetnost, da tega cilja Slovenija ne bo dosegla. V povezavi z višino denarne kazni, ki jo mora država plačati, če ne uresniči cilja, Državni svet opozarja na oceno višine spodbud za doseg zavezujočega cilja, saj je vprašanje, ali bi morali nameniti več spodbud za povečanje deleža OVE, kot bi znašala denarna kazen.

V zvezi z integracijo razpršene proizvodnje iz obnovljivih virov Državni svet ugotavlja, da država sicer spodbuja povečanje tovrstne proizvodnje s podporno shemo, vendar lani razpis za nove vstopne ni bil izveden. Državni svet je bil seznanjen, da je uredba, ki bo v skladu z EZ-1 podrobneje uredila podporno shemo proizvodnje električne energije iz OVE in za soproizvodnjo toplote in električne energije z visokim izkoristkom (SPT), v postopku sprejemanja in pridobivanja soglasja Evropske komisije. Ko bo pridobljeno soglasje o združljivosti podporne sheme z notranjim trgom in uredba uveljavljena, bo agencija izvedla javni razpis.

Kot je razbrati iz poročila, so bile v podporno shemo (pod pogoji pred uveljavitvijo EZ-1) vključene tudi soproizvodne enote, ki za proizvodnjo izkoriščajo lesno biomaso. V zvezi s tem Državni svet opozarja, da se nam slabša kakovost zraka zaradi porasta trdnih delcev, ki so tudi posledica uvajanja OVE, natančneje lesne biomase. Ob tem je bil Državni svet seznanjen, da naprav na biomaso, vključenih v podporno shemo, ni veliko, predvsem pa so spodbude namenjene zamenjavi starejših naprav s sodobnejšimi z večjim izkoristkom, kar ima pozitivne vplive na kakovost zraka.

Državni svet opozarja na več let trajajočo izgradnjo manjkajočega visokonapetostnega daljnovoda Cirkovci-Pince kot edine manjkajoče mednarodne interkonekcije, brez katere ni možno trgovanje z električno energijo preko Slovenije med vzhodom in zahodom, kar bi bilo izjemno pomembno v času konične porabe.

V zvezi z elektrodistribucijskim omrežjem in vedno večjimi zahtevami prebivalcev po kabliranju Državni svet opozarja, da bi morala elektrodistribucijska oz. elektroprenosna podjetja, poleg visokih stroškov polaganja kabliranih daljnovodov, ki zagotovo prispevajo k boljšemu delovanju omrežja, upoštevati tudi ekonomičnost te dolgoročne investicije, kar je pomembno še posebej v času vedno pogostejših naravnih ujm. Državni svet je bil seznanjen, da agencija neposredno nima vpliva na podjetja pri izbiri tehnologij pri gradnji daljnovodov na različnih trasah, posredno pa prek faktorja kakovosti omrežja (napovedane in nenapovedane prekinitve). V zvezi s povezavo stroškov gradnje daljnovodov z višino omrežnine je bilo državnim svetnikom tudi pojasnjeno, da je Vlada že pred časom imenovala medresorsko delovno skupino z namenom iskanja sinergij

različnih infrastrukturnih nosilcev pri gradnji omrežij in ki naj bi odgovorila na vprašanje, ali bi s polaganjem energetske kablov in sočasno gradnjo optičnih povezav uspeli zmanjšati pričakovani dvig omrežnine. Ob tem Državni svet ugotavlja, da Ministrstvo za infrastrukturo priporoča polaganje kablov pod zemljo, v primeru tehničnih ovir pa kable po zraku.

Državni svet ugotavlja, da skupno število gospodinskih odjemalcev z leti postopoma raste (v povprečju za 0,4 %). Medtem ko se število gospodinskih odjemalcev z dvotarifnim odjemom trajno zvišuje (v povprečju za 1,3 %), število gospodinskih odjemalcev z enotarifnim odjemom vztrajno pada. Podatki kažejo na povečan delež odjemalcev z dvotarifnim odjemom, ki svojo porabo prilagajajo in jo povečujejo v času nižje tarife in s tem znižujejo stroške za dobavljeno električno energijo.

Čeprav se poročilo ne dotika vprašanja 90-dnevnih obveznih zalog nafte in njenih derivatov, se Državnemu svetu v povezavi z oblikovanjem obveznih zalog tudi na lokacijah izven Republike Slovenije postavlja vprašanje dostopa do teh zalog v sosednjih državah v času kriz.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Jernej Verbič.

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik